

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 318

Warszawa, czwartek 5 listopada 1936 r.

Rok XI

Obecny obraz sanacji

12 grup bez żadnego apostoła

Nowy czynnik: grupa Juraty

Mieliśmy sposobność odbyć ostatnio rozmowę z osobą zazwyczaj dobrze poinformowaną o zmianach w obozie rządowym. W pierwszym rzędzie interesowało nas zagadnienie, jak przedstawia się sprawa „dnia trzech wydarzeń” i dlaczego zamiast trzech, będziemy mieli tylko jedno wydarzenie w dniu 10 listopada. Takie było też pierwsze pytanie, które zadaliśmy naszemu rozmówcy.

— To pytanie — brzmiała odpowiedź — nie nadaje się do bliższego omawiania. Moim zdaniem mogły zajść albo dwa wydarzenia to zn. nowy obóz i zmiany personalne, albo jedno wydarzenie, to zn. nadanie gen. Śmigłemu Rydzowi godności marszałka Polski. Połączenie trzech wydarzeń nie odpowiadałoby obecnemu ukladowi.

— Dlaczego — pańskim zdaniem — zapytujemy z kolei — nie doszło do utworzenia organizacji plk. Koca?

— Mimo wszystko, to znaczy mimo to, co powiedziałem na wstępie, do utworzenia tej organizacji doszłoby, gdyby nie brak jej należytego przygotowania. Chodzi o to, że projekty tego obozu pogłębiały tylko różnice między poszczególnymi odłamami obozu dawnej sanacji, a wcale różnic tych nie likwidowały.

— A co pan sądzi o podziałach w łonie ugrupowań wyszłych z dawnego BB?

— To jest zagadnienie warte obszernego omówienia. Naogół im bardziej słabną wpływy tych ludzi w społeczeństwie, tym dalej postępuje proces ich dzielenia się na coraz większą ilość grup. Tylko, że wiadomości, jakie się na ten temat ukazują w prasie, są przeważnie bardzo luźno związane z rzeczywistością. Nie odzwierciedlają one istoty zmian, ostatnio się zaznaczających.

Grupa „Juraty”

— Jako osoba dobrze poinformowana, mógłby pan nam udzielić pewnych informacji na ten temat. Czy moglibyśmy prosić o mały schemat tych grup, o których pan wspomina?

— Spróbujmy zacząć. Ostatnio do coraz większych wpływów dochodzi grupka, o której mało się mówi. Mam na myśli t. zw. grupę „Juraty”. (Nazwa pochodzi od znanego luksusowego hotelu na półwyspie helskim, który należy do niektórych członków tej grupy). Wchodzi do niej: Bracia Krzewscy, p. Borek - Borecki, mjr. Lewin, plk. Scieżyński. Grupa ta zgadzała się z koncepcją organizacji totalnej, pod warunkiem zapewnienia sobie w niej totalnych wpływów. Jest to w ogóle grupa ogromnie interesująca...

Pułkownicy

Zadowoliliśmy się tym ogólnym określeniem i pytamy o stan t. zw. grupy pułkowników.

— Grupa ta ostatnio stała się czymś innym, niż grupa „Juraty”.

ty”. Ścisłe mówiąc grupa „Juraty” oddzieliła się sprytnie i przezwornie od grupy pułkowników, do której obecnie trzeba zaliczyć pp. Sławka, Kozłowski, Schätzla, Brzek - Osieńskiego i Prystora.

Piątka „naprawy” i „ludowcy”

— Poza tym są znane już ugrupowania „naprawczy”, któremu obecnie przewodzą pp. Grażyński, Szwedowski, Jerzy Szurig, B. Srocki i St. Paprocki, grupa „Zarzewiaków”, do której zalicza się dwóch ministrów.

— Utał się zwyczaj puszczania plotek na temat wojskowych. Nie chciałbym tej metody stosować. Dlatego wspomnę jeszcze tylko o grupie Pracy, rekrutującej się z dawnych socjalistów, jak pos. Bobrowski i z „naprawiaczy”, dalej o grupie działaczy społecznych, która jest ekspozyturą naprawy, o trzech grupach ludowych 1) ludowcy pułkownicy, Kielaka i Sobczyka, 2) kadzieliści — Waleron i Wyrzykowski, 3) dawne Wyzwolenie — Malinowski i Róg, i konserwatyście.

„Grupy narodowe”

Wreszcie są dwie grupy o charakterze jakby narodowym, to zn. o grupie „Jutra Pracy”, oraz o drugiej grupie bardzo mało znanej, do której należą osobistości wybitne, o wspaniałej tradycji rewolucyjno-bojowej, a tak że osoby zajmujące dziś wybitne stanowiska.

Razem tedy, według naszego informatora, mamy w obozie rządowym sporą liczbę 12 grup. Jest 12 grup, ale z apostołami idej w tych grupach jest gorzej...

Radiostacja madrycka zamilkła Żelazny pierścień wojsk narodowych zacieśnia się wokół Madrytu

SALAMANKA 4. 11. Główna kwatery powstańcza w komunikacji, ogłoszonym o północy, donosi: po zajęciu miejscowości Villa Viciosa, Deodon i Mostales wojska narodowe posuwają się naprzód w kierunku Alcarcon. We wczorajszej bitwie w Asturii na południe od Escamplado wojska rządowe straciły 170 poległych. Stracono 2 samoloty sowieckie, biorąc pilotów do niewoli.

Przy zdobyciu Mostole i Villa Viciosa przez wojska narodowe, wojska rządowe straciły wielu poległych i jeńców, a także 4 czołgi. Wśród wojsk republikańskich walczących na tym odcinku było 1600 Rosjan.

Korpus gen. Varela, operujący na południe od Madrytu, zdołał wczoraj zająć dwie nowe miejscowości, oddalone 8 — 10 km. od stolicy. Przy zajęciu położonego na południe od Madrytu miasteczka Fuentrada, powstańcy zdobyli liczny materiał wojenny, pochodzenia sowieckiego, m. in. kil-

ka czołgów, 2 armaty polowe, 3 sowieckie karabiny maszynowe oraz znaczne ilości amunicji.

Moskwa nie odpowiada na rozpaczliwe wołania Madrytu

PARYŻ 4. 11. Z Paryżu donoszą: Wczoraj około godz. 7-ej wieczorem słyszano rozpaczliwe wołania madryckiej radiostacji, usiłując nawiązać kontakt z Moskwą. Mimo półgodzinnego woła-

nia Moskwa nie odezwała się. Na gle rozległ się przeciągły ryk syren, zapowiadający zbliżenie się samolotów powstańczych. Za chwilę usłyszano głuhy huk padających bomb. Stacja zamilkła.

Czerwoni lotnicy szkola się we Francji

PARYŻ 4. 11. „Le Journal” domaga się śledztwa w związku z wiadomością jakoby do Bourges miało przybyć w najbliższym czasie 50 lotników z Hiszpanii, celem odbycia wyszkolenia w miejscowej szkole pilotów. Dziennik nadmienia, że kółka miarodajne

nie zaprzeczyły tej wiadomości a nawet przyznały, że dowódca grupy lotników hiszpańskich przybył już do Bourges i nawiązał rozmowy z dowódcą szkoły w sprawie rozmieszczenia swych podwładnych.

Zrobić to, co łatwe

Rozwiązanie sprawy żydowskiej następuje niewątpliwie bardzo duże trudności. Po drodze trzeba będzie rozwiązać cały szereg zagadnień, zważyć szereg trudności, o których dziś często nie mamy nawet pojęcia.

Mamy jednak pewien odcinek sprawy żydowskiej, gdzie sprawa ta da się rozwiązać stosunkowo łatwo, ot, poprostu przez wydanie szeregu zarządzeń. Tym odcinkiem jest sprawa żydowska na terenie wolnych zawodów.

A tymczasem właśnie na tym odcinku zamiast poprawy widzimy gwałtowne pogarszanie się. W adwokaturze, w szeregu okręgach Polacy są w mniejszości, w niektórych na wet w dość dużej mniejszości. Na terenie lekarskim sytuacja pogarsza się ciągle, nawet na terenie inżynierskim, gdzie było najlepiej, ilość inżynierów - żydów wzrasta.

Szereg zarządzeń zamiast prowadzić do poprawy, prowadzi do ciągłego pogarszania. Weźmy choćby politykę prowadzoną na terenie szkół akademickich, które są źródłem do wpływu sił do wolnych zawodów. Przez politykę wysokich opłat tamuje się dostęp młodzieży wiejskiej, utrudnia się również studiowanie uboższej młodzieży z miast, natomiast pośrednio premiuje się żydów, pod względem materialnym lepiej zabezpieczonych od Polaków, a w razie potrzeby oficjalnie niż Polacy korzystających z pomocy społeczeństwa.

A tymczasem naprawę na tym terenie rozwiązanie sprawy żydowskiej nie następcza przeszkód nie do przezwyciężenia.

A więc przede wszystkim zamknąć dostęp żydów na wyższe uczelnie w Polsce, co położy radykalnie kres niepo-

żądanym zamieszkom.

Jeśli zaś chodzi o wolne zawody w dzisiejszym stanie rzeczy, to i tu jest bardzo wiele do zrobienia.

Na terenie adwokatury, która jest pewnego rodzaju urzędem publicznym, trzeba ustalić zasadę, że żydzi nie mogą być adwokatami w ogóle, ze względu na pewność i bezpieczeństwo obrony. Tu więc wydanie jednej ustawy rozwiązuje sprawę całkowicie.

Na terenie lekarskim sprawa byłaby bardziej skomplikowana. Tu trzeba byłoby wprowadzić zasadę, że żydzi nie mogą być lekarzami w instytucjach publicznych, a więc lekarzami państwowymi, samorządowymi, ubezpieczalni społecznych i t. p. Poza tym, poza wypadkami nagłymi, nie mogą w ogóle leczyć chryześcijan. Takie postawienie sprawy doprowadziłoby do całkowitego rozwiązania trudności.

LEPSZE SĄ CZTERY GROSZE. A Z RĄK
SPRAWIEDLIWYCH,
NIZELI DZIESIĘĆ GROSZY Z ŻYDOWSKICH
FAŁSZYWYCH,
RZECZE: SNADNIEJ MI Z ŻYDEM, ANIZELI Z SWOIM.
WĄTPIĘ, PRĘDZAJ OSZUKA I UCIECZE Z TWOJEM.
KTO WIDZIAŁ NIEWIERNEGO, BY DOTRZYMYWAŁ
WIARY,
KAŻDY MŁODY ŻYD SZALBIERZ, JESZCZE WIĘKSZY
STARY.

Wł. St. Jeżowski.
(Oekonomia albo porządek zabaw ziemiańskich, 1638).

523:8

Olbrzymie zwycięstwo Roosevelta Zapowiedź dalszych reform

NOWY JORK, 4. 11. (tel. wł.) Nieoficjalne jeszcze wyniki wskazują na to, że Roosevelt uzyskał niebywale wprost zwycięstwo, większe jeszcze, aniżeli w r. 1932.

Z 48 stanów amerykańskich aż 45 wypowiedziało się za Rooseveltem, a tylko 3 za Landonem. Roosevelt zapewnił sobie w kolegium wyborczym 523 głosów. Landon uzyskał zaś 8.

Landon sam oficjalnie przyznał dziś nad ranem, że jest pobity i uznał zwycięstwo Roosevelta.

Również wybory do izby reprezentantów i częściowo do senatu wypadły dla Roosevelta korzystnie, aczkolwiek jeszcze danych nie ogłoszono, to jednak wiadomo, że demokraci odnieśli zwycięstwo nad republikanami. Cały szereg stanów, uważanych dotychczas za bastiony republikanów, zdobyty został przez demokratów. Np. w stanie Nowy Jork, w którym republikanie uchodzili za niewątpliwych zwycięzców, Roosevelt otrzymał, jak dotychczas 746 tys. głosów, Landon — tylko 446 tys. głosów.

W Pensylwanii, która od r. 1865, od czasu wojny domowej, nie głosowała nigdy za demokratami i jest rodzinnym stanem Landona, oddano już na Roosevelta 608 tys. głosów, na Landon — tylko 448 tys., podobnie również stany Kansas, Massachusetts i Connecticut, które stale głosowały za republikanami, wypowiedziały się tym razem za Rooseveltem.

Ludność Nowego Jorku i wszystkich większych miast amerykańskich do późnej nocy oczekiwała pierwszych wyników wyborów. Na ulicach Nowego Jorku przed redakcjami dzienników i agencji informacyjnych, gromadziły się już w godzinach popołudniowych olbrzymie tłumy, śledząc z bacznością umieszczone na frontonach domów ruchome napisy świetlne, podające od godz. 5-ej po południu czasu nowojorskiego pierwsze wyniki. Na

plyw tłumów na poszczególnych ulicach i placach był tak olbrzymi, że musiano wstrzymać ruch uliczny.

Po raz drugi i ostatni

WASZYNGTON, 4. 11. W kołach politycznych z powodu zwycięstwa Roosevelta panuje przekonanie, iż prezydent po zakończeniu okresu wyborczego wprowadzić będzie w życie jeszcze energiczniej niż dotychczas swój plan polityki gospodarczej i społecznej, licząc się z tym, że obecna jego kandydatura będzie już ostatnią: Według tradycji amerykańskiej po raz trzeci ubiegać się o prezydenturę nie wolno. Prezydent Roosevelt będzie więc w najbliższym okresie stopniowo obniżać cla, aby w ten sposób ułatwić stabilizację walut i przywrócić normalnego handlu międzynarodowego.

Roosevelt

Wyjaśnienie rektoratu

Rektorat uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie komunikuje, że wiadomość o oświadczeniu złożonym przez rektora delegacji młodzieży radykalnej, którą zamieściliśmy jest nieścisła.

„Prawdą jest, że rektor uniwersytetu J. P. przyjął na konferencji prezydium związku narodowego polskiej młodzieży radykalnej, natomiast nie jest prawdą, jakoby rektor uniwersytetu miał stwierdzić, iż uważa Związek Narodowy Polskiej Młodzieży Radykalnej za reprezentację polskiej młodzieży akademickiej uniwersytetu”.

Pobicie 6 żydów na Uniwersytecie

Wczoraj na wydziale humanistycznym i matematycznym - przyrodniczym na pierwszym roku studiów pobito 6 studentów - żydów, którzy nie chcieli zająć przydzielonych im miejsc.

Pogoda na dziś

Dziś pogoda naogół chmurna, rannem mglistą z rozpodzeniami w ciągu dnia. Dość ciepło przy słabych wiatrach południowo - zachodnich i zachodnich.

J. K.

W RADOMSKU
ZAPRENUMERO-
WAC MOŻNA „ABC”
przy ul. Narutowicza 26
WACŁAW SACHRAJDA

Tribuna naszych Czytelników

Zydowska dyktatura w teatrach

Spostrzeżenia bezstronnego obserwatora

„Der Stürmer“ w nr. 39 podaje, iż Polska ma 32 miliony ludności, a 4 i pół miliona żydów.

Nie wie o ile informacja ta się ściśle. Jednak, patrząc okiem laika na wiele przejawów naszego życia artystycznego, intelektualnego i kulturalnego — możemy przypuścić, że „semici“ stanowią u nas jeszcze o wiele większy procent.

Nie zamierzam w tych kilku słowach wymieniać rozmaitych rażących przejawów, chcę jedynie zwrócić uwagę na jeden z nich.

Nie jestem antysemitą, natomiast jestem miłośnikiem i entuzjastą sztuki, a zatem i wielbicielem każdego prawdziwego talentu.

Dzieła wielkiego poety czy pisarza żyda, wielkiego muzyka czy malarza, nie mogą być inaczej sążone i mniej podziwiane, niż pisarzy, poetów czy muzyków aryjskich, pod warunkiem jednak by nie usiłowały reprezentować innej nieżydowskiej kultury narodowej. Szczególnie w sztuce odwołującej się do którejś artysty sam, jego postać, jego rysy, głos i dykcja są właściwym instrumentem, obce pochodzenie lub rasa, być może — i najczęściej bywa fatalną przeszkodą.

Zaangażowana ze względów „ubocznych“ aktorka, gra na scenie doskonale i na wysokim poziomie stojącego prowincjonalnego teatru, główną rolę w dramacie Wyspiańskiego — „Misterium narodowe“!!

Głos, dykcja, aparycja i gest (zwłaszcza gest!) o miłą „traci pochodzeniem“ — wrażenie okropne!

A zdarza mi się to widzieć w Bielsku, gdzie występy przejeżdżającego teatru polskiego są bądź co bądź wielką uroczystością.

Świadomi rzeczy twierdzą, iż dykcja związana ubocznymi względami, obawia się i nie chce postępować inaczej...

W innym teatrze, teatrze posiadającym największą bodaj w Polsce artystyczną tradycję, teatrze, który wychował wszystkich prawie największych aktorów polskich, zostaje zaangażowana młoda żydówka wyłącznie na żądanie redakcji żydowskiego pisma, żądanie motywowane tym, że na scenie polskiego reprezentacyjnego teatru — za mało jest żydów(!!!).

I DYREKCJA ULEGLA

Nie mam na myśli wielkich, wybitnych talentów, talentów,

które potrafią ogromem swoim wszystko pokryć. Chodzi o ten poziom średni, w którym na mieście żydówek znaleźć by można setki artystek polskich, piękniejszych, kulturalniejszych, a często i zdolniejszych od tamtych — lecz niestety! nie posiadających poparcia pism żydowskich, których widocznie tak bardzo się boją dyrektorzy.

J. S. Z.

Nowy imponujący gmach w stolicy
Instytut badawczy lasów państwowych

W Dyrekcji Lasów Państwowych odbyła się dnia 3 listopada konferencja prasowa. Konferencja zagał min. Poniatowski.

Następnie na temat inwestycji Lasów Państwowych wygłosił referat inżynier Panek. Ogólna suma dokonanych inwestycji wynosi w ciągu ostatnich 6 lat około 60 milj. zł.

O polityce finansowej Lasów Państwowych mówił inż. Franciszek Szkiłkiewicz, wskazując na to, że zysk bilansowy Lasów Państwowych wyniósł w ciągu ostatnich 6 lat około 160 milionów zł., wpłaty do Skarbu Państwa około 179 milj. zł., wreszcie zapłacone podatki 31 milionów zł. Fakt, że wpływy do Skarbu Państwa są wyższe od zysku bilansowego, tłumaczy się tem, że Lasy Państwowe uruchomiły część rezerw bilansowych.

Po referacie inż. Hausbrandta, dyrektora Instytutu Badawczego Lasów Państwowych, odbyło się zwołanie Instytutu oraz całego gmachu Dyrek-

Bacność delegacji Związku Ziemiaków!

Zagraniczo żydowskie towarzystwo ubezpieczeń polecone przez organizację ziemianką

Przed około 5 laty zawarł Główny Zarząd Związku Ziemiaków w Warszawie umowę z Tow. Ubezpiec. „Polonia“, będącym, jak wiadomo, własnością zagranicznego Tow. „General“, mocą której to umowy, wzamian za pewne materialne świadczenia na rzecz Związku ze strony „Polonii“, zobowiązał się polecać wszystkim powiatowym Związkom Ziemiaków zawieranie ubezpie-

czeń ziemiopłodów od ognia i gradobicia wyłącznie w Tow. „Polonia“.

Równocześnie weszli niektórzy członkowie Głównego Zarządu Związku Ziemiaków do Rady Nadzorczej Tow. „Polonia“.

Na liczne zapytania ze strony ziemian, dlaczego Związek poleca im zawieranie ubezpieczeń w instytucji, reprezentującej wyłącznie kapitał zagraniczny, odpowiedział Zarząd Zw. Z., że w następstwie tej umowy „Polonia“ przejmie zobowiązania odnośnych klientów wobec Tow. Ubezpieczeń „Snop“, które popadło w likwidację i w ten sposób ochroni ich od obowiązku pokrycia deficytu „Snopa“.

Wprawdzie bardziej znający się na tych sprawach, zwracali niejednokrotnie uwagę na fakt, że rozsyłana do ziemian drukowana odezwa Tow. „Polonia“, nawołująca, na podstawie umowy z Gł. Zarządem Zw. Ziemiaków, do ubezpieczenia się wyłącznie w „Polonii“, nie wspomina ani słowem o przejściu przez Tow. „Polonia“ obowiązku zapłaty deficytu Tow. „Snop“ — jednakże uwagi te przebrzmiały bez echa, a Zarząd Zw. Ziemiaków nawoływał wszystkich ziemian konsekwentnie przez szereg lat, w imię obywatelskiej solidarności, do ubezpieczenia się wyłącznie w „Polonii“, napędzając temu towarzystwu rok rocznie krociowe sumy z kieszeni polskich ziemian.

Dzisiaj, po upływie prawie 5 lat, faktyczna sytuacja jest tego rodzaju, że Tow. „Polonia“, mimo nacisku ze strony Związku Ziemiaków, odmawia przejścia deficytu „Snopa“, a wszystkim byłym klientom „Snopa“, mimo że przez 5 lat ubezpieczali się w „Polonii“, grozi obowiązek pokrycia rzeczowego deficytu.

Z naszej strony jesteśmy głęboko przekonani, że „Polonia“

deficytu „Snopa“ nigdy nie pokryje.

Cała ta sprawa dowodzi, jeśli już nie wprost zlej woli, to w każdym razie conajmniej niebawale lekkomyślności Głównego Zarządu Związku Ziemiaków, który bez żadnej gwarancji ze strony Tow. Ubezpiec. „Polonia“ co do przejścia obowiązku pokrycia deficytu „Snopa“ od szeregu lat zmusza moralnie wszystkich ziemian, do ubezpieczania się w żydowsko - zagranicznym towarzystwie i mimo wielokrotnych przedstawień ze strony lepiej się orientujących i narodowo uświadomionych ziemian, nie dopuszcza do rozwiązania tej wprost skandalicznej umowy z Tow. „Polonia“, które w osobach tych członków Gł. Zarządu Zw. Ziemiaków, którzy równocześnie są członkami Rady Nadzorczej Tow. „Polonia“, znachodzi zawsze gorących obrońców dotychczasowego stanu rzeczy.

W dzisiejszych, dla wszystkich Polaków tak ciężkich, warunkach gospodarczych, jest to wprost zbrodnia narodowa, że Związek Ziemiaków w Warszawie, roszczący sobie pretensję do popierania żydowsko - zagranicznego towarzystwa, wtedy, gdy na szczęście mamy jeszcze w kraju instytucje ubezpieczeniowe o charakterze i kapitałach wyłącznie krajowych i polskich.

Ponieważ dzisiaj właśnie obraduje zjazd prezesów i delegatów powiatowych Związku Ziemiaków, poruszamy tę sprawę w tej nadziei, że obradujący zjazd zażąda autorytatywnych wyjaśnień ze strony Głównego Zarządu Związku Ziemiaków i zmusi ten Zarząd do zwolnienia ziemian od obowiązku popierania żydowsko - zagranicznej instytucji.

(Piszemy „zagraniczo - żydowskiej“, gdyż „Polonia“ (sic!) należy do Włochów, a kierowana jest przez żydów.)

Zwycięstwo konserwatystów
w wyborach do rad miejskich w Anglii

LONDYN, 3. 11. W Anglii i Walii odbywały się wczoraj wybory do rad miejskich. Tylko w Londynie, gdzie radcowie miejscy zmieniani są co 3 lata, wyborów nie było.

Na ogólną listę przeszło 300 miast, które wybierają około 6 tys. radców miejskich, znane są dotychczas rezultaty ze 132 miast. Wykazują one pewne straty Labour Party, która w tych 132 miastach utraciła 81 miejsc na korzyść konserwatystów i niezależnych ugrupowań drobnomieszkańskich. Z pośród większych miast, w których rezultaty są wiadome, Labour Party utraciła

większość w Birkenhead, które było przez nią rządzone, natomiast zdobyła przewagę w dużym mieście portowym Grimsby.

Konserwatyści w tych 132 miastach zyskali 79 mandatów, a stracili 35, liberałowie zyskali 11 stracili 16, Labour Party zyskali 47, stracili 128, niezależni zyskali 67 mandatów, stracili 25. Dotychczas znane wyniki wyborów są znamienym objawem przemian dokonywujących się w masach angielskich, które wyraźnie odsuwają się od ulegających wpływom komunistycznym partii pracy.

Znowu tajemnicze loty
nad północną Finlandią

HELSINGFORS, 4. 11. W ostatnich czasach powtarzają się ponownie w północnej Finlandii tajemnicze loty „samolotów widm“. Jak donoszą obecnie z Rovaniemi,

mieszkańcy okolicznych wsi lapońskich zauważyli ostatnio krążący samolot ze zgaszonymi światłami. Władze wojskowe prowadzą dochodzenie.

Czy fabryka „Mazowla“
Przejdzie w ręce żydowskie?

Obecnie fabryka mebli giętych w Radomsku „Mazowia“ przeżywa niebawale dotąd kryzys. Mimo posiadanych licznych zamówień, roboty nie można wykonywać, a to z braku surowców. Ostatnio wspomniana fabryka wymówiła pracę około 400 robotnikom, którym chwilowo wymówienie przedłużono na pewien o-

kres czasu. Krąży również wersje o wydzierżawieniu, a nawet kupnie tej fabryki przez jednego z żydowskich finansistów, niej. Rodala. Czy wersje krążące polegają na prawdzie, okaże najbliższa przyszłość.

Cofnięcie kredytów
dla młynarstwa

W swoim czasie Ministerstwo Skarbu wyraziło zgodę w sprawie udzielenia kredytów młynarstwu i powiadomiło o tym Bank Polski.

Obecnie Ministerstwo Skarbu odmówiło pomocy młynarstwu, motywując to tym, że sytuacja na rynku zbożowym interweni Ministerstwa nie potrzebuje.

W związku z tym wspólna reprezentacja Związków Przemysłu Młynarskiego wznawia starania w kierunku uzyskania zgody Banku Gospodarstwa Krajowego na indywidualne uruchomienie kredytów młynarskich z własnych funduszy bez bonifikaty procentów ze strony Skarbu Państwa.

Kobieta żoną... kobiety
Niezwyczajne oszustwo

Przed Sądem Okręgowym w Kowlu stanęła 26-letnia Olena Wiśniewska pod zarzutem oszustwa matrymonialnego. Skargę do prokuratora wniosła... żona Wiśniewskiej 42-letnia Adolina Lipińska. Okazało się, że Wiśniewska od 15 roku życia uchodziła za mężczyznę, nosiła męską odzież i pracowała w szpitalu kowelskim jako woźnica. Tam poznała Lipińską, która pracowała w szpitalu jako pielęgniarka i wzięła z nią ślub, legitymując się papierami swego brata Stefana. Oczywiście po ślubie oszustwo wyszło na jaw. Skargę Lipińskiej na zasadzie amnestii Sąd umorzył.

Przybór Wisły pod Warszawą

Poziom kulminacyjny prawie 4 metry

We wtorek o g. 9 wiecz. nastąpił kulminacyjny przybór wód na Wiśle pod Warszawą. Poziom rzeki sięgnął 3.95 ponad poziom normalny. Od strony Pragi woda sięga toru kolejki wawerskiej. Niemal całkowicie została zalana rozległa przestrzeń, służąca latem za plażę dla prażan.

W porcie handlowym skryły się

Nowe pismo Polaków
w Brazylii

RIO DE JANEIRO, 4. 11. W Kurytybie powstało nowe pismo polskie „Rolnik“, organ związku rolników polskich w Brazylii.

ZDOLNYCH AKWIZYTORÓW POSZUKUJEMY

Oferty składać w administracji ABC, Al. Jerozolimskie 3-2 pod „akwizycją“

MICHAŁ WSZERAD

38)

PANI PREZES i S-KA
Powieść obyczajowa

— No, przecież aż trzech musiało prowadzić panią do samochodu.

— Nic nie pamiętam.

— Ale my pamiętamy. To raz. Po drugie... Co posterunkowy zeznaje?

— Po drugie, panie komisarza, wznosiła antypaństwowe okrzyki.

— Jakie? Jakie?! On kłamie!

— Spokój. Czy pani zdaje sobie sprawę, że w tej chwili obrażają władzę?...

Polackówna wybuchła płaczem.

— ... krzyczała, panie komisarzu: „Niech żyje wolność i demokracja“.

— Krzyczała pani?

— Tak. — Głos wzięty dumą i łzami.

— No... i czego tu się zapierać? Lepiej od razu mówić prawdę.

— Ależ to były okrzyki, które...

— W sądzie się będzie pani tłumaczyć. Po trzecie... Co po trzecie, panie przodowniku?

— „Po trzecie, podburzała tłum z samochodu.“

— Już zaareztowana?
— Tak jest, panie komisarzu.
— Niesłychane... Niesłychane... — komisarz kręci głową.
— Ja... — Polackówna zalewa się łzami.
— Spokój. Komisarz pisze coś długiego. Wreszcie:
— Więzienie śledcze.

W przedpoкою żegna się z Karczmarczykiem. Wychodzi. Na podwórku ta sama „buda“. Jest zimny, listopadowy dzień. Ciężkie westchnienie.

Jechano ulicami pełnymi nastrojów świątecznych. Raz wraz przechodziła jakaś grupka niosąca sztandary i transparenty. Sztandarów było bardzo dużo. Niektórzy nieśli nawet po dwa: na jednym ramieniu jeden, na drugim drugi. Polackówna poznawała znajome twarze. Oto „czwórkami“ maszeruje szereg ludzi. W pierwszej „czwórce“ czterech, w drugiej dwóch tylko. Na przedzie... tak, tak — on, magister Krówko. Dźwiga jakiś ogromny transparent. Napis krzyczy kategorię zdaniami: „Żądamy dobrych stołów biurowych w imię zdrowia urzędników Państwa!“.

Im bliżej Daniłowiczowskiej, tym bardziej łoczno. Koncentracje, tak, jak i wczoraj wyznaczono na placu marszałka Piłsudskiego. Samochód przeraźliwym głosem klaksonu toruje sobie drogę. Chce jak najszybciej, jakby chyłkiem przebiec ulicę, ażeby swoim widokiem nie psuć nastroju. Niesety — nie idzie to łatwo. Grupek jest jednak wiele. Oto urzędnicy VIII-go stopnia, szczebla A, departamentu ogólnego, ministerstwa... oto funkcjonariusze „Związku Bezinteresownej Służby Dla Państwa“, licho wprawdzie płatni, ale pełni entuzjazmu — trzeci to już przecież pochód w tych dniach, oto robotnicy „Państwowej Wytwórni Korków Do

Butelek“, oto pracownicy „Centralnego Biura Eksploatacji Pestek Żórawinowych“, „Racjonalnego Zużycia Trocin“ i t. p., i t. p., — sami swoi...

Znowu poczekalnia więzienna. Obywatelka Polackówna siada na ławce. Przy niej jakiś żyd, Rudawa broda, zielonkawe oczy, ręce splecione na brzuchu.

Długa chwila ciszy. Nagle żyd, patrząc z ukosa:

— Manufaktura?

Polackówna cichym, zgnębnym głosem:

— Co pan mówi?

— Manufaktura?

— Nie rozumiem...

— To znaczy, za manufakturę czy... za politykę może?

— I tak i nie tak...

— Co znaczy: i tak i nie tak? — Wzrusza ramionami.

Znowu chwila ciszy. Po czym Polackówna:

— A pan?

— Ja?... Przez przypadek.

Fala łez zalewa znowu oczy nauczycielki.

— Przez przypadek... Przez przypadek, to tak właściwie, jak i ja... To mnie pan zrozumie... — głośny szloch.

Żyd odsuwa się zlekka. Obawia się bowiem, że Polackówna załka mu na pierś. Ona tymczasem wciąż:

— ... przypadek, ach panie! To tam dzieci... och, ja biedna!... A jak było z panem?

— Przypadek. Szedłem sobie też ulicą. Patrzę, leży jakiś pakunek. Podejmuje. I co pani powie! — schwycił ją za rękę — kokaina! Winien jestem, że znalazłem kokainę? Ale policja zaraz... — pokręcił głową.

(D. c. n.)

Polemika

„Czas“ zwraca uwagę na „gleichschaltowanie“ Gdańska, pi sząc:

„Hitleryzacja Gdańska robi tak wielkie postępy, że „gleichschaltowanie“ wolnego miasta z Trzecią Rzeszą jest już tylko kwestią czasu; trzeba się więc z tym faktem liczyć, i jego konsekwencje spokojnie rozważyć; nie sądzimy jednak, aby było wskazane i pożyteczne robić za sprawę una affaire d'état i nadawać jej rozgłos przekraczający rozmiary tego incydentu. Zgłębienie dziennikarski jest niezawodnie potrzebny, gdy trzeba porządkować opinię publiczną w pewnym kierunku, jest jednak niepożądany, gdy wkracza w zakres urzędowej polityki zagranicznej państwa. W danym wypadku należy czynnikiem odpowiedzialnym pozostawić inicjatywę i całkowitą odpowiedzialność i całkowitą decyzję.

Złudzenia

„Warszawski Dziennik Narodowy“ pisze słusznie o naszej polityce kresowej:

„Ziemie Wschodnie jako kraj o ludności mieszanej, z przewagą typu tak zwanej ludności „tamtejszej“, powinien być stać się żrenicą oka naszej polityki państwowej. Polityka ta powinna być obliczona na szybkie spójnienie tych ziem, nade wszystko zaś na szybkie ich skolonizowanie, gdyż jest to jedyny skuteczny środek, zapewniający należyte zrządzenie się tego obszaru z resztą Polski.

Tymczasem uprawiano tam „walkę z polskim nacjonalizmem“ i zakładano pipiniery ruchów nacjonalistycznych nie polskich, ludząc się, że w ten sposób nawiążemy do tradycji Polski Jagiellonów.

Słusznie. Ale koniecznym warunkiem jest dać ludności kresowej jakąś wizję nowej przyszłości Polski.

Polska dzisiejsza nie jest w stanie tam nikogo zachwycać. Nikt zaś nie wierzy, że jakiś tajemnie chowany program zdola wszystko zmienić na lepsze.

Pod kocem

„Polityk“ z „Gońca Warszawskiego“ tak ocenia stan robót, prowadzonych nad zorganizowaniem obozu Koca:

Tymczasem, co widzimy? Pewne kroki organizacyjne, zapoczątkowane w ciągu lata, zostały obecnie zupełnie zaniechane. Co więcej! Wewnątrz sanacji, zamiast zapowiadanej koncentracji sił, obserwujemy postępujący proces rozkładu wewnętrznego. Poszczególne grupy, zrzeszone w BB, oddalają się od siebie coraz bardziej. Oba skrzydła sanacji konserwatywnie radykalne, przekształcają się w ugrupowania opozycyjne, „naprawicze“ szukają sobie także odrębnych dróg i doprawdy trudno byłoby wskazać w tej chwili choćby małą grupę, która mogłaby się stać kadrowym zaczątkiem prac organizacyjnych płk. Koca.

I dodaje: „A więc zamiast nowego programu i nowego obozu, stara metoda arbitraju jednostki. Taktyka zamiast strategii.“

Bezręki gen. Milliam Astray, założyciel Legii Cudzoziemskiej w Hiszpanii jest jedną z najpopularniejszych postaci wśród hiszpańskich wojsk narodowych. Gen. Astray, jest podwójnym kaleką, bowiem prócz lewej ręki stracił w walkach o Wielką Hiszpanię także prawe oko.

Ludność powiatu radomszczańskiego Terroryzowana przez komunistów

Przed kilku tygodniami na terenie gminy Rządza, pow. radomszczańskiego, miejscowi komuniści wznowili akcję wywrotową do tego stopnia, że podburzali nawet miejscową ludność do czynnych występów przeciwko policji. Władze bezpieczeństwa publicznego w Radomsku obserwując tę akcję, wpadli na trop 3-ech „asów“ komunistycznych, których na polecenie odnośnych władz odtransportowano do miejsca odobnienia w Berezie Kartuskiej. Obecnie doszły nas wiadomości, iż na terenie gm. Rządza i okolicznych wsiach pojawili się nowi agitatorzy komunistyczni, którzy terroryzując miejscową ludność, wyłudniają podpisy w celu zwolnienia izolowanych komunistów. Władze powinny wydać jak najenergetyczniejsze zarządzenia przeciwko tego rodzaju prowokacjom.

Kto będzie rządził Hiszpanią

po zwycięstwie powstańców

W obecnej konstellacji wojny domowej w Hiszpanii, mimo rozpaczliwe wysiłki czerwonych należy liczyć się z bliskim zajęciem Madrytu. Wojna domowa wejdzie więc w nową fazę, w której do nazwy właściwego rządu pretendować raczej będą powstańcy, niż dotychczas uznany jeszcze rząd frontu ludowego.

W tej sytuacji warto jest zastanowić się, kto będzie podmiotem przyszłych rządów hiszpańskich, kto ze strony dalsiejszych powstańców stanowić będzie właściwy ośrodek decyzji. Wydaje mi się iż zagadnienie to traktowane jest w sposób zbyt uproszczony. „Powstańcy“ bowiem, lub „narodowcy“ są zbiorem elementów dość złożonych, co też nie pozostanie bez wpływu na obraz ewentualnego przyszłego rządu w Madrycie.

Dużo jest grup składających się razem na pojęcie powstańców, z pomiędzy nich wszakże trzy wyróżniają się swą wagą i liczebnością.

Grupa wojskowa

Pierwsza z nich o najświetniejszym walorze technicznym to armia, wokół której zgrupowały się inne elementy powstańcze. Zawodowa armia hiszpańska posiadała zawsze charakter wybitnie ekskluzywny oparta zaś była na silnym tradycjonalizmie, wyrosłym głównie z dziedzicznej, rzec można, służby wojskowej. Dzięki tym cechom zachowała swą niezależność wobec prądów radykalizmu społecznego; nie była jednak obcą grze politycznej, w której oczywiście brały udział tylko najwyższe czynniki.

Armia nie posiada charakteru ani wyraźnie monarchistycznego ani republikańskiego. Gen. Franco jest republikaninem z przekonania, podobnie jak jego brat słynny lotnik major Mello Franco, który organizował rewolucję przeciw Alfonsowi XIII. Gen. Mola ma opinię zdecydowanego monarchisty, inni przewodnicy armii nie objawiają swych przekonań, wszyscy jednak podobno należą do tajnej junty wojskowej, której nie identyfikowałbym z masonerią wbrew szerzonej obecnie opinii. — Siły armii to głównie legia cudzoziemska, składająca się przeważnie (mimo swej nazwy) z Hiszpanów, wojska tybylecze z Maroka, mahometanie zdobywający dziś z powrotem Hiszpanię oraz niektóre garnizony krajowe i gwardia cywilna, razem przeszło 70 tysięcy ludzi. O sile ich sta-

nowi jednolite i zdolne dowództwo, doskonale wyekwipowane technicznie i dobra, jak na stosunki hiszpańskie, organizacja.

Karliści

Drugą grupą są ochotnicy, requetes, karliści nawarscy, którzy od lat 100 pozostali wierni potomkom Don Carlosa, pretendenta do tronu hiszpańskiego ze starszej linii Bourbonów hiszpańskich. Cechuje ich obywateli fanatyzm idei monarchistycznej, żarliwa wiara katolicka, odwaga i poświęcenie. Im należy zawdzięczać powodzenie powstania wojskowego, gdyż przyłączyli się oni natychmiast do niego, oddając się pod dowództwo gen. Mola, uważając iż w pierwszej linii należy uwolnić Hiszpanię od zmyru komunizmu, a spory ustrojowe odłożyć na później. Jakkolwiek więc ich duchowy przewodca książę Carlos Bourbon zmarł niedawno bezpotomnie, trwają nadal bohaterstwo w szeregach powstańczych. Społecznie są raczej konserwatystami, nie obcą jest im jednak myśl reformy społecznej. Ciekawe jest iż od trzeciej grupy falangistów

dzieli ich obok monarchizmu także zadawniona nienawiść do rodu gen. Primo de Rivery, ponieważ przedziad jego zniósł powstanie Karlistów w pierwszej połowie XIX w.

Falanga

Falanga — to, młodzież hiszpańska, zorganizowana przez syna zmarłego dyktatora Antonio Primo de Riverę wzoruje się tak programowo jak organizacyjnie na faszystym włoskim i cieszy się jego sympatią. To awangarda młodej, narodowej Hiszpanii. Dążeniem ich jest postawienie Hiszpanii znowu w rzędzie państw o znaczeniu światowym. Ich hasłem jest „Arriba España una, grande, libre“, liczbowo słabsi są od Karlistów, lecz mają większe możliwości rozwoju. Niestety ich szef uwięziony przez czerwonych przepadł bez wieści, nie pozostawiając godnego siebie następcy.

Inne grupy jak silna swego czasu C. E. D. A. partia demokratów chrześcijańskich Gil Roblesa, który okazał się zupełnym tchórzem i karłowcem, — radykali Ler-

rouxa — nie odgrywają prawie żadnej roli, podobnie zresztą jak integralni monarchiści, którzy po zamordowaniu Calvo Sotelo zupełnie się rozpięchli.

Czy wrócą Bourboni?

Spór o władzę rozegra się więc między trzema pierwszymi grupami. Wydaje się jednak pewnym, że w razie zwycięstwa powstania Hiszpanię czeka dyktatura wojskowa. O powrocie Bourbonów mowy nie ma chwilowo. Trwanie dyktatury więc zależne będzie od tego, na jakim elemencie oprą się wojskowi, czy tworzyć będą coś w rodzaju naszego B. B., czy wybiorą jakiś jednolity kierunek ideowy. Dużo sympatii łączy ich z falangistami, a poparcie Włoch zdaje się równie przychylnie szaleć na falangi stronę. Falanga dziś jednak nie reprezentuje poważnej siły, by ją tylko wyłącznie można było brać w rachubę. Przyszły rząd hiszpański będzie wypadkową kierunków powstańczych, budowa zaś nowej prawdziwie narodowej Hiszpanii potrwa jeszcze długo!

St. N...

Gen. Franco pod... Warszawą

Wojska powstańcze na Okęciu

Czytając komunikaty z teatru wojny w Hiszpanii, czytelnicy stykają się z całym szeregiem nazw miejscowości podmadryckich, które dla polskiego ucha, nawet najbardziej obeznanego z geografją, brzmią egzotycznie i obco. Valdemoro, Villaviciosa, Villaverde, Getafe, Pinto, — te nazwy nie uplastyczniają sytuacji pod Madrytem w chwili obecnej. Spróbujmy zarys frontu pod Madrytem przetransportować na mapę okolic podwarszawskich. Wśród nich dobrze znanych nazw — Pruszków, Ożarów, Zakroczym — kreśliły, z zachowaniem oczywiście skali mapy, linię frontu narodowych wojsk hiszpańskich, nacierających na sto-
licę.

Gen. Franco zbliża się do granicy wielkiej Warszawy... Na północnym zachodzie wojska narodowe opanowały Zakroczym (bo tak daleko leży mniej więcej od Madrytu sławny Escorial), a przesuwały się ku północnemu wschodowi, dowodujemy się, że w ręku powstańców znajduje się Borzecin i że linia wojsk gen. Franco przecina tor kolejowy Warszawa — Blonie, o parę kilometrów od Ożarowa. Pruszków jest już w ręku powstańców, a najbliższą Warszawę znajdują się te oddziały powstańcze, które zdobyły Villaverde... bo mniej więcej w okolicach Okęcia. Skoro już mowa o Okęciu, trzeba powiedzieć, że lotnisko Getafe zdobyte przez powstańców, leżałoby gdzieś między Raszynem a Piasecznem. W dalszym ciągu front powstańczy skręca nieco ku północy, biegnąc

między Wilanowem a Piasecznem, odchyłając się następnie w kierunku na Górę Kalwarię.

Tak wyglądała sytuacja wczoraj w godzinach porannych — dzisiaj może już gen. Franco wkracza... w granice Wielkiej Warszawy. —

Najgorętsze walki toczą się obecnie w okolicach Pinto, Villaviciosa, Getafe i Villaverde. Ostatnia z tych miejscowości nie jest widoczna na mapie, jako zbyt mała i stanowiąca właściwie już jedno z przedmieść Madrytu.

Przedstawiciel finansjery żydowskiej ambasadorem amerykańskim w Paryżu

„Le Réveil du Peuple“ donosi, że obecny ambasador amerykański w Paryżu p. Bullitt jest szklanym agentem wielkiej finan-

sjery żydowskiej w Ameryce (Kulm, Leob and Co), która prze do wojny z Hitlerem.

Co do kultury dyplomatycznej p. W. Bullitt, „Le Réveil du Peuple“ pisze:

„W 1919 roku p. Bullitt, żyd przez matkę, bierze udział przy boku Wilsona jako attaché w Konferencji Pokojowej.“

„W sprawie oficjalnego uznania Sowieców, Wilson wysłał W. Bullitta do Rosji. Po powrocie z Rosji B. przedstawił entuzjastyczne sprawozdanie, wychwalając stosunki w Sowieciech, jednak Wilson przeciwstawił się temu. W 2 miesiące później Bullitt złożył wymisję.“

„W 1933 r. Bullitt znów ukazuje się na scenie politycznej, przyznając się znacznie do obrotu Roosevelta prezydentem Stanów. Roosevelt był od tego czasu więźniem żydowskiej finansjery i zabawką masonerii.“

Bojkot radnych żydowskich stosują radni m. Lwowa

Na terenie Rady Miejskiej m. Lwowa, od dłuższego czasu stosowany jest bojkot radnych żydów przez radnych Polaków. Bojkot polegał na tym, że ledwo któryś z radnych żydów wchodził na trybunę, radni Polacy opuszczali salę. Jak wiadomo, bojkot ten jest następstwem demonstracji, jakiej dopuścili się radni-żydzi w czasie

głosowania nad przemianowaniem jednej z ulic Lwowa na ulicę bryg. Mączyńskiego. Przewodniczący Koła radnych syjonistów złożył deklarację, w której zapewnienia, iż opuszczenie sali przez radnych syjonistów nie było demonstracją zwróconą przeciwko ś. p. bryg. Mączyńskiemu. Wobec tego oświadczenia bojkot przypuszczalnie zostanie zakończony.

Należy przypomniać, że termin układu kontyngentowego polsko-niemieckiego upływa właściwie z dniem 5 b. m. Układ ten sponulowany promiwniecznie do 31 grudnia b. r., zawierał klauzulę wzajemną najwyższego uprzywilejowania, przewidującą roczny obrót globalny w wysokości co najmniej 170 milionów zł.

Bojkot radnych żydowskich stosują radni m. Lwowa

Na terenie Rady Miejskiej m. Lwowa, od dłuższego czasu stosowany jest bojkot radnych żydów przez radnych Polaków. Bojkot polegał na tym, że ledwo któryś z radnych żydów wchodził na trybunę, radni Polacy opuszczali salę. Jak wiadomo, bojkot ten jest następstwem demonstracji, jakiej dopuścili się radni-żydzi w czasie

12 listopada rozpoczynają się Rokowania handlowe z Niemcami

Termin rozpoczęcia rokowań handlowych polsko-niemieckich został już wyznaczony ostatecznie. Rokowania rozpoczną się w Berlinie w dniu 12 b. m., dokąd w dniu 10 b. m. uda się delegacja polska pod przewodnictwem nacelnika W. Siebeneichena i w składzie odpowiadającym składowi polskiego komitetu kontroli nad obrotem to-

Przedstawiciel finansjery żydowskiej ambasadorem amerykańskim w Paryżu

„Le Réveil du Peuple“ donosi, że obecny ambasador amerykański w Paryżu p. Bullitt jest szklanym agentem wielkiej finan-

sjery żydowskiej w Ameryce (Kulm, Leob and Co), która prze do wojny z Hitlerem.

Co do kultury dyplomatycznej p. W. Bullitt, „Le Réveil du Peuple“ pisze:

„W 1919 roku p. Bullitt, żyd przez matkę, bierze udział przy boku Wilsona jako attaché w Konferencji Pokojowej.“

„W sprawie oficjalnego uznania Sowieców, Wilson wysłał W. Bullitta do Rosji. Po powrocie z Rosji B. przedstawił entuzjastyczne sprawozdanie, wychwalając stosunki w Sowieciech, jednak Wilson przeciwstawił się temu. W 2 miesiące później Bullitt złożył wymisję.“

„W 1933 r. Bullitt znów ukazuje się na scenie politycznej, przyznając się znacznie do obrotu Roosevelta prezydentem Stanów. Roosevelt był od tego czasu więźniem żydowskiej finansjery i zabawką masonerii.“

12 listopada rozpoczynają się Rokowania handlowe z Niemcami

Termin rozpoczęcia rokowań handlowych polsko-niemieckich został już wyznaczony ostatecznie. Rokowania rozpoczną się w Berlinie w dniu 12 b. m., dokąd w dniu 10 b. m. uda się delegacja polska pod przewodnictwem nacelnika W. Siebeneichena i w składzie odpowiadającym składowi polskiego komitetu kontroli nad obrotem to-

To jest tak -

Nzuka wyborów amerykańskich

Według ostatnich wiadomości, zwycięstwo Roosevelta w wyborach amerykańskich wydaje się niewątpliwym. Powstaje pytanie, jak sobie ten fakt wytłumaczyć? Mogłoby się wydawać, że wynik powinien być odwrotny. Dotychczasowa polityka Roosevelta wolała w szerokich kołach społeczeństwa amerykańskiego bardzo duże niezadowolone. Wydawać-by się więc mogło, że zwycięstwo przypadnie jego przeciwnikowi.

Tymczasem sprawa tłumaczy się po prostu: Zwycięstwo Roosevelta jest zwycięstwem radykała Roosevelta nad konserwatystą Landonem. Społeczeństwa chcą zmian. I jeśli się im nie zaproponuje zmian dobrych, to wola zmiany złe od tego, co jest dziś. Roosevelt z wielu swych poczynań wycofał się. Obalono ustawodawstwo N. R. A. oraz ustawodawstwo A. A. A. A mimo to ludzie ufają Rooseveltowi. Bo Roosevelt może robić błędy, ale dąży do naprawy ustroju gospodarczego.

Balkański naród

Przymiotnik balkański kojarzy nam się z nieuporządkowanymi stosunkami wewnętrznymi, z ostrą walką polityczną, z kłepką gospodarką z pewnym brakiem kultury... Naród balkański, czy państwo balkańskie to jest dla nas coś niższego, coś gorszego, może nawet niepoważnego.

Jakie by te sądy nie były, to jednak trzeba uznać, że gdy chodzi o Bułgarię, jest ona najmniej „balkańska“ na całym półwyspie. Wprawdzie walka polityczna w Sofii jest ostra i stosuje się w niej różne metody — ale państwo solidne, naród pracowity i kultura choć młoda niebylejaka. Bułgarzy imponują swoim dziełem i gdy zważy, że jest to państwo najmłodsze, najpóźniej z pod Turków uwolnione, bo zaledwie przed sześćdziesięciu laty — trzeba z podziwem stwierdzić, że o tych lat wolał nie marnować i zdystansowano nawet narody już dawniej wyzwolone.

Polska z Bułgarią nie mają żadnych interesów sprzecznych — są położone daleko i nie wplątane w żadne antagonizmy i kompleksy sporów. Jest za to dużo łączników, choćby czysto uczuciowych: krew słowiańska, Warneńczyk, emigranci nasi w Turcji... Gdy do Warszawy zjeżdża wywiezienka bułgarska warto jeszcze raz podkreślić naszą niezmienną i stałą życzliwość do tego tak sympatycznego i dzielnego narodu.

Kolce bez cóż

Twórcza praca w ustroju kapitalistycznym

Oto parę przykładów twórczej pracy w ustroju kapitalistycznym.

W czasie od marca do grudnia 1934 r. zniszczono w Brazylji 7.500.000 worków kawy. W czasie od kwietnia 1934 do kwietnia 1935 w Stanach Zjednoczonych zabito i spalono 6.200.000 świń i zniszczono 2 mil. ton kukurydzy. W tymże czasie w Los Angeles wylewano co miesiąc do ścieków 200.000 litrów mleka.

W Kalifornii w sierpniu 1935 r. zniszczono 1 i pół miliona pomarańczy i wyrwano 80.000 drzew brzoskwiniowych.

W stanie Oregon połowę ziórow oddano psom, a 350.000 bananów rzucono na pastwę sepom.

Poza tym zatopiono 10 milionów kg. ryżu, 5 milionów ton maki i 3 miliony kg. bananów na terenie Stanów Zjednoczonych w ciągu 10 miesięcy — od września 1934 r. do czerwca 1935.

Jeszcze trochę takiej twórczej pracy, a cała ludzkość będzie chodziła bez butów i jadła korzonki.

Trzeci notariat w Radomsku

Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach otwarta zostanie trzecia kancelaria notarialna, która mieścić się będzie przy Pl. 3-go Maja Trzeci notariat ma objąć Lucjan Bugajski, b. rejent Kłobucka, pow. częstochowskiego.

Nowe możliwości zarobku

Czego uczy wystawa przy Izbie Rzemieślniczej

Przy Izbie Rzemieślniczej jest stała wystawa prac z różnych dziedzin rzemiosła. Wystawa ta czy raczej wzorownia, ma jeszcze pewne braki, zrozumiałe ze względu, że właściwie jest to początek, stadium organizacji. Jednak już teraz warto ją obejrzać, tembardziej, że cel wystawy jest aktualny i niezmiernie ważny.

Wzorownia zajmuje niewielką salkę, w której mieszczą się eksponaty około 15 gałęzi rzemiosła, od krawiectwa, koszykarstwa, blacharstwa, do bandażownictwa. Celem wystawy jest ułatwienie nawiązania kontaktu między odbiorcą a wytwórcami, o istnieniu których nieraz odbiorcy zupełnie nie wiedzą, zanoszenie odbiorców wewnątrznych jak i zagranicznych z samą produkcją, zademonstrowanie przedmiotów nowych w pomysłach, które ukryte w warsztatach rzemieślniczych mogłyby nigdy nie znaleźć nabywców.

Nowości z drzewa

Najliczniej i najlepiej obselany jest dział prac stolarskich. Poza zwykłymi wrobami jak meble itp., zwraca uwagę wiele rzeczy dotąd nigdzie nie oglądanych. Są to przede wszystkim rzeczy bardzo przydatne w gospodarstwie domowym: znakomita składana deska do prasowania na składanych nóżkach, pomysłowa kratka do pny czy w ogrodzie (wzór angielski), którą można rozciągać na dowolną długość i wysokość, składana bez rozbiierania na części „kojec” dzieciom, bez porównania wygodniejszy od tych, jakie mamy w handlu.

W dziale skórzanym bardzo licznie reprezentowane są wroby podhalańskie, z Zakonanego i Rabki. Wiele tych rzeczy od dawna idzie na eksport, wzory, znajdujące się na wystawie, ostatnio znowu zachęciły eksporterów do nowych zamówień.

Bardzo ładne są meble koszykowe, wykonane przez głuchoniemych. Może dość drogie, bo drogi jest importowany surowiec, ale zato tak ładne, że mogą stać w nalegantszym hallu.

Artykuły codziennego użytku, jak ubrania, czapki, obuwie, wystawione w gablotkach, odznaczają się niskimi cenami. Wzorownia przyjmuje wroby takie które mogą konkurować jakością wykonania i niską ceną.

W gablotkach jest trochę wyrobów żydowskich.

Brak Polaków szmuklerzy

Z niektórych gałęzi rzemiosła demonstrowane są prawie wyłącznie wroby żydowskie. Większość rękawiczników w Warszawie to żydzi. Czapki w gablotkach wzorowni pochodzą od dwóch żydów i jednego

Polaka. Wyroby szmuklerskie, guziki i frendzły są wyłącznie żydowskie. Na 297 warsztatów szmuklerskich w Warszawie tylko 3 są polskie.

Nasuwa się odrzuć wniosek: te dziedziny rzemiosła stoją otworem dla Polaków, znacznie bardziej pożądana jest kierowanie nowych rąk do tych gałęzi, gdzie stwarza się konkurencję żydom, nie Polakom. Jeżeli chodzi o szmuklerstwo, małe warsztaty da się ulokować w każdej izbie.

Chałupnicy

Na wystawie jest trochę wyrobów chałupniczych. Firanki siatkowe z haftem pochodzą z Peczyżyny pod Lwowem, gdzie robią je chałupniczy. Oczywiście dostarcza je pośrednik żyd. W małej gablotce stoją zabawki z drzewa, bardzo estetyczne i przybory kuchenne, wykonane gładko, czysto, wszystko w groszowych cenach, poczynając od 6 gr. Robią je chałup-

nicy z Jaworowa, z którymi nawiązała kontakt Izba.

Projekt bazaru

Sprawy zamówień na eksport załatwia bezpośrednio C. H. R. (Centrala Handlowa Rzemiosła). Wzorownia służy wzorami, ma przygotować album fotografii eksponatów, pośredniczy w dostarczaniu rzemieślnikom wzorów, dostarczanych przez eksporterów (ręczy angielskie wykonane u nas są luź na wystawie).

Organizator wzorowni p. dyr. Gessner zamierza uruchomić bazar, w którym byłoby do nabycia przedmioty demonstrowane w wzorowni. Jest to inicjatywa jak najbardziej pożądana. Zorganizowanie samej wzorowni zasługuje na uznanie. Wzorownia powinna zainteresować jak najszerzej rzeszę odbiorców. Należy sobie tylko życzyć, aby w niedługim czasie w gablotkach wzorowni nie było wcale żydów. (l. n.)

Wileńscy przemysłowcy - żydzi usuwają pracowników - Polaków

Donoszą z Wilna, że w ostatnich czasach piekarnie i cukiernie żydowskie coraz częściej usuwają pracowników Polaków, przyjmując na ich miejsce żydów. Akcja ta jest prowadzona planowo.

W związku z tym postanowiono odbyć wspólną konferencję właścicieli chrześcijańskich zakładów piekarskich z przedstawicielami katolickich organizacji ro-

botniczych.

Przedmiotem obrad będzie sprawa zatrudnienia tych piekarzy i cukierników, którzy utracili pracę w zakładach żydowskich. Projektuje się przy tym skrócenie dnia pracy o parę godzin, celem zwiększenia zapotrzebowania na rzemieślników i zatrudnienia w ten sposób wszystkich bezrobotnych piekarzy i cukierników chrześcijańskich.

Kampania przedwyborcza w Poznaniu rozpoczęta

W prasie poznańskiej rozpoczęto już polemiki - przedwyborcze. Za kulisami grupowań politycznych wre. Sanacja rozbita na grupki, nie może narazie skleić jednolitego obozu. Mimo starań ze strony pewnych czynników nadrzędnych, nie udało się pogodzić wrażliwych kandydatów na „ojców miasta”. Wyraźnie narazie zarysowują się: „Front Robotniczy” - posła Mro-

za, oparty o Narodowe Stronnictwo Pracy i Związki Zawodowe „Praca”, obóz „naprawiaci” p. Surzyńskiego i Stronnictwo Narodowe.

Mówią o osobnej liście kandydatów „sanacyjnych”, powstańców i weteranów. Niebawem sytuacja się wyjaśni. W najbliższą niedzielę odbędzie się publiczne zgromadzenie przedwyborcze Stronnictwa Narodowego.

Socjaliści poznańscy narazie nie oszukują żadnej ruchliwości. (h. s.)

W „duchowym centrum żydostwa”

Chłopi wolą kupować u swoich

Prasa żydowska pełna jest opisów zajęć w Śniadowie koło Łomży. Młodzi chłopi w czasie jarmarku w ubiegłym tygodniu w sposób najzupełniej spokojny kierowali przybywającymi na jarmark do sklepów i straganów polskich. Dzięki znanej nerwowości i prowokacyjnemu zachowaniu się „narodu wybranego”, poturbowano paru żydów. Na marginesie tych wypadków żydowska „5-a rano” stwierdza, że „Śniadowo, położony w odległości 16 kilometrów od Łomży, był kiedyś centrum duchowym żydostwa w okolicy łomżyńskiej i na długo przed rozraniem Iamży w Śniadowie założony był kirkut (cmentarz żydowski), dokąd przewożono zwłoki zmarłych żydów z Łomży”.

Przeciwko tak pojętemu „centrum duchowemu żydostwa” nikt nie powinien mieć żadnych zastrzeżeń. Musiałoby jednak być nieco inaczej, skoro „już od pewnego czasu atmosfera w Śniadowie doznała zgrzeszenia. Każdego czwartku, podczas jarmarku, młodzi chłopi z pod znaku „Nara” ustawiali „pikiety”, by nie dopuścić chłopów do sklepów żydowskich. Żyzi z wszelkich sił starali się nie dawać chuliganom powodu do wywoływania rozruchów tymbardziej, że policja stale energicznie interweniowała przeciw podszuwaczom bojkotu”.

Sprawozdawca „5-ej rano” łącznie z żydowskimi handlarzami najprawdopodobniej „doznał zgrzeszenia” strachu, skoro takie rzeczy wypisuje, a o parę wierszy

niżej stwierdza: „W Śniadowie panuje spokój”.

A tymczasem rabin Schorr interweniuje w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych o odroczenie jarmarków w Śniadowie. Gdy

chłopi nie chcą kupować u żydów, trzeba odroczyć jarmarki — taki jest sens żydowskiej bajeczki o bojkocie, pogromach i... niezbedności żydów w handlu. A przecież „walka ekonomiczna owszem”.

Zydzi szukają dokąd emigrować z Polski

Na Cyprze miejsce dla 200 tysięcy żydów

Pisarz i działacz żydowski S. Pietruszka omawia w „Hajntige Najes” wiadomość o wysunięciu jakoby przez rząd polski projekcie osiedlenia na Cyprze 200.000 żydów z Polski.

Autor przypomina, że już kilka lat temu interesował się kwestią Cypru i prowadził w tej sprawie rozmowy. Cypr położony we wschodniej części morza Śródziemnego, oddalony jest od Hajfy w Palestynie o około 200 km, t. j. kilka godzin drogi okrętami. Klimat wyspy jest podobny do palestyńskiego, ale nieco chłodniejszy i zdrowszy. Ziemia jest bardzo urodzajna. Ludność wynosi około 280.000 głów, składa się z Greków, Turków i Włochów. Żydów jest bardzo mało. Ostatnio

osiadło tam niewielu żydów z Niemiec. Politycznie należy Cypr do Anglii, która uważa teraz wyspę za ważny punkt strategiczny.

Wyliczano, że Cypr może przyjąć i żywić ludność przeszło milionową.

Z punktu widzenia żydowskiego ma Cypr — zdaniem autora — wiele zalet, m. in. tę, że sąsiaduje z Palestyną.

Gdy więc antysemityzm w Polsce zaczął wzrastać, żydzi zaczęli się zastanawiać nad tym, dokąd z Polski emigrować. Po Zabotyńskim z nowymi projektami przychodzi Pietruszka. Widzimy, jak wiele w sprawie żydowskiej zależy od postawy w społeczeństwie polskim.

Akademicy poznańscy organizują „miesiąc książki”

Ruchliwe akademickie koła T. C. L. przy Uniw. Poznańskim i Wyższej Szkole Handlowej w Poznaniu przystąpiły do zorganizowania zbiórki książek dla czytelników i robotniczych na terenie Wielkopolski. Zorganizowano komitet złożony z 7 przedstawicieli wszystkich organizacji akademickich. Komitet

planuje szeroką akcję propagandową przy pomocy prasy, reklamy kinowej, radia, plakatów oraz wieców oświatowych. Ze względu na gład dobrej książki i wzmoczoną propagandę bibuły komunistycznej, oraz hitlerowskiej, akcja młodzieży akademickiej zasługuje na pełne uznanie i poparcie. (h. s.)

Zastępca wójta przywódcą bojówki Wyrycie sprawców napadu w Schönenberg

Zdolano wreszcie „ustalić” nazwiska bojówkarzy, którzy dokonali krwawego napadu na dom Orłowski w Schönenbergu.

Szczególną agresywnością w czasie napadu odznaczyli się — Fritz Böther, zastępca wójta w Schönenbergu, oraz Marcin Ochman.

Wiadomość o niesłychanym napadzie na spokojną ludność polską w W. M. Gdańsku zelektryzowała całą opinię publiczną.

W Gdyni przedstawiciele organizacji i stowarzyszeń, reprezentujących wszystkie kierunki po-

litywno - społeczne, zwołały zebranie, na którym zawiązał się komitet, organizujący w najbliższych dniach wielką manifestację ludności polskiej w sprawie gwałtów antypolskich na terenie W. M. Gdańska. Na posiedzeniu tym potępiono ostatnie wypadki, które miały miejsce na terenie W. M. Gdańska, poza tym rzucona została myśl wykupienia reszty majątków niemieckich na Pomorzu, które są ogniskami propagandy antypolskiej. Myśl ta została przyjęta z wielkim aplauzem.

„Königshütte”

Lojalność kapitalistów niemieckich w Polsce

Firma D. w Chorzowie umieściła na swym wozie spedycyjnym nazwę miejscowości „Konigshütte” i wozu tego używała na drogach publicznych. Napisem zainteresowała się policja, która po kilkakrotnym, bezskutecznym upomnieniu sporządziła doniesienie do dyrekcji policji w

Chorzowie na właściciela firmy. W wyniku rozprawy karno - administracyjnej dyrekcja policji ukarała właściciela firmy D. grzywną w kwocie zł. 10., — z zamianą na 1 dzień aresztu za używanie w stosunkach publicznych nazwy miejscowości w brzmieniu innym, aniżeli ustalają przepisy prawne.

Kim jest p. Simpson?

W związku z pogłoskami o zamierzonym małżeństwie króla angielskiego Edwarda VIII z amerykańką p. Simpson, dużo mówi się i pisze o osobie rzekomej królewskiej narzeczonej.

P. Simpson ukazała się po raz pierwszy na dworskim obiedzie, danym przez króla Edwarda VIII zaraz po objęciu rządów. Na obiedzie tym byli obecni wszyscy najwyżsi dygnitarze imperium. Wkrótce p. Simpson została zaproszona i na następne przyjęcie. Latem bieżącego roku towarzyszyła on królowi w jego wycieczce ku brzegom dalmatyńskim.

Mimo amerykańskiego pochodzenia, może p. Simpson poszczycić się że ród jej wywodzi się od jednego z rycerzy Wilhelma - Zdobywcy. Pienińskie nazwisko p. Simpson jest Warfield. Pierwszy z Warfieldów przybył na ziemię angielską w 1066 roku i otrzymał od Wilhelma w nagrodę za swe czyny olbrzymie dobra w pobliżu Windsoru. Mimo to p. Simpson spędziła swe dzieciństwo niemal że w skrajnym ubóstwie; jej matka wczesnie owdowiała i w przedziale ośmiu lat prowadziła pensjonat i garkuchnię. Tego nie mogąc wybaczyć p. Simpson angielscy snoty, t. i. rządząc, że król zamierza ożenić się z córką szynkarza. W 1908 r.

matka p. Simpson wysłała powtórnie za mąż za Johna Razina, jednego z baltimorskich potentatów, a córka otrzymała wielki spadek po stryju.

Panna Warfield cieszyła się zawsze najlepszą opinią. W 1916 roku wysłała ona za mąż za oficera morskiego lotnictwa, por. Spencera. Po roku młoda para przeniosła się do Kalifornii, gdzie Spencer organizował morską szkołę lotniczą. Po 8 latach małżonkowie rozwiedli się. Por. Spencer ożenił się wkrótce powtórnie, a jego pierwsza małżonka wysłała ponownie za mąż dopiero w 1928 r. za Kanadyjczyka Simpsona z drugim mężem, jak donoszą, p. Simpson obecnie rozwiodła się. Znajomi twierdzą, że jest ona z zachowania się prawdziwą lady i w niczym nie przy pomina zwykłych Amerykanek, tak często odwiedzających Europę.

Czy zaprenumerować już

A. B. C.

Nowiny Codzienne?

Bywa i tak

Klient

— Pułapki. A jakże, są proszę pana! Czy starego systemu, niezabijające myszy?

— Wszystko mi jedno, czy mysz będzie zabita, czy nie, byle ją zapać.

— Aha, już wiem. Mam coś dla pana. Najprostszy system. Wkłada się tu kawałek sera...

— Szwajcarskiego, czy holenderskiego.

— To obojętne. Może być nawet mięso. Byle coś dobrego, inaczey mysz nie przyjdzie.

— Hm. No dobrze. Ale czy mysz nie będzie piszczała? Bo — pan sam rozumie — jestem człowiekiem nerwowym.

— To może kupi pan coś w tym guście. Jak pan widzi, potężna sprężyna... Mysz od razu zamienna się w kotlet. Prawdziwa gałtyna, proszę pana.

— Hm. Nie, wiesz pan co, to jednak barbarzyństwo.

— Przecie chciał pan, żeby mysz nie męczyła się. A tu śmierć momentalna...

— Nie chcę być zanadto okrutny. Może masz pan coś bardziej humanitarnego?

Gospodarz przystawia drabinę i wdrapuje się na sam szczyt.

— To będzie coś akurat dla pana. Stawia się tu naczynie z wodą. Mysz wchodzi przez otwór, staje na deseczce i trzaci! deseczka się wywraca... buch do wody. Już się z niej nie wydestanie.

— Diablenie pomysłowa rzecz. Ile to kosztuje?

— Trzy złote, proszę pana, tamta złoty trzydziestki, a pierwsza tylko osiemdziesiąt groszy.

Kupujący zamyśla się.

— Może istotnie najlepiej od razu mysz utrupić. Raz! i po krzyku. Jednak sprężyna pewnie szybko rozciągnie się.

— Go to, to nie, proszę pana! Sprzedajemy tylko najlepszy towar. Ręczę, że ta pułapka przetrwa sto lat.

— Bardzo możliwe. Natomiast za trzy złote mniej trwała. Druć przedko zardzewieje od wody i trzeba będzie ją wyrzucić.

— O, to nastąpi najwcześniej za dziesięć lat.

— Więc pan powiada, że trzy złote... no dobrze, ale dajmy na to wydam trzy złote i żadna mysz się nie złapie.

— O napewno złapie się, o ile oczywiście są u pana w domu myszy.

— Aha, powiadasz pan, jeżeli są u mnie myszy... A ta ze sprężyna złoty trzydziestki. Sprężyna copperska fajna! Włożyłbym palec do środka, ale boję się.

— Nie radzę próbować.

— Obawiam się tylko, że myszy szybko skapują o co tu chodzi i trzeba będzie ten instrument wyrzucić. Może istotnie, wobec tego kupić najtańszą. Nie?

— Jak pan uważa?

Kupujący obraca pułapki na wszystkie strony. Próbuje wytrzymałości drutu palcami i zębami. Po chwili stawia je z westchnieniem na kontuarze.

— Nie proszę pana, to dla mnie niestosowne.

Po namyśle nachyla się nad pułapkami i kolejno je obwąchuje.

— Tak, tak. To bardzo ciekawe. A czy pan nie ma trucizny na myszy?

— Jest. Proszę. Ten stoik złoty czterdziestki, tamten czterdziestki groszy.

— Trucizna... tak, to jest dobre... Tylko, jak taka mysz zdechnie gdzieś w kącie i po tym zacznie gnicić, zarażać powietrze...

— No trudno, proszę pana. Po to się myszy truje, żeby zdychały.

— Święta prawda... po to, żeby zdychały. A jak pan sądzi, czy Madryt przedko będzie zajęty przez powstańców?

— Nie wiem. Więc cóż pan weźmie: truciznę, czy pułapkę?

— Hm. Musiałbym się namyślić. Właściwie nie mam jeszcze myszy. Ale po sąsiedku — przez ulicę — mieszkają znajomi. I u nich — rozumiesz pan — wczoraj rano kot złapał mysz. Ja tak sobie myślę: „Strzeżonego Pan Bóg strzeże”. Może gdzie kota pożyczę. Jak pan sądzi, czy kot...

— Antek, gaś światło! Zamykamy sklep.

Don

Wizyta policji niemieckiej w Warszawie. Na zdjęciu szef policji niemieckiej, gen. Kurten Dalauge w towarzystwie komendanta głównego policji polskiej, gen. Kordian - Zamorskiego.

Pierwszy proces działaczy Związku Polskiego w Poznaniu

Sąd Okręgowy w Poznaniu rozpatrywał w dniu 2 listopada skargę p. Maksymiliana Chyżewskiego, właściciela fabryki „Iskra Karmański” w Krakowie, przeciwko wiceprezesowi Zarządu Głównego Związku Polskiego, ks. red. Franciszkowi Foreckiemu i b. kierownikowi biura Zw. P., p. Henrykowi Szeibowi. P. Chyżewski poczuł się dotknięty komunikatem Związku Polskiego, w którym wymieniono firmę „Iskra Karmański” jako firmę będącą w rękach niepolitycznych i niechrześcijańskich. Prywatnie oskarżenia nie przyznali się do winy.

Sąd odroczył rozprawę dla przesłuchania świadków oskarżenia na okoliczność, że wyżej wymienieni są autorami komunikatu oraz świadków obrony na okoliczność, że firma „Iskra Karmański” zatrudnia na kierowniczych stanowiskach żydów, posługując się przedstawicielami żydami oraz opiera się częściowo na żydowskich kapitałach.

Proces wywołał duże zainteresowanie z uwagi na problem, czy wolno firmie, chcąc wejść do polską, posługiwać się żydami i czy zarzut w tej mierze jest zniewagą. (h. s.)

LISTOPAD 5 CZWARTEK Dziś św. Zachariasza. Jutro św. Leonarda.

Eksperymentalna stacja telewizyjna na szczycie warszawskiego drapacza chmur

Telewizja pomimo ogromnego postępu z punktu widzenia technicznego, jest jeszcze dużą niewiadomą z punktu widzenia praktycznego zastosowania. Najbliższe lata będą dopiero mogły dać odpowiedź...

Ratusze dawnej Warszawy Każda dzielnica miała własny ratusz

Ratusz warszawski na Placu Teatralnym jest gmachem stosunkowo nowym, nie liczy bowiem nawet stu lat istnienia. Dawniej w tym miejscu stała „kamienica” Jabłonowskich...

TEATR

WIELKI: Dziś „Straszny Dwór”. Jutro „Aida”. NARODOWY: Dziś arcydzieło Moliera „Skapiec”...

Roboty państwowe będą wykonywać tylko fachowcy, a nie partacze

Ministerstwo przemysłu i handlu otrzymało od związków i stowarzyszeń rzemieślniczych liczne skargi, że instytucje państwowe, ulegając sugestii pozornie niskich cen, powierzają bardzo często wykonywanie robót rzemieślniczych osobom niefachowym...

Na szczycie drapacza nieba

Współpraca pomiędzy tymi instytucjami podzielona jest w ten sposób, że Państwowy Instytut Tele-Komunikacyjny objął część wizyjną — Polskie Radio same nadajniki na fale ultra-krótkie i część foniczną.

Cel główny stacji

Ponieważ fale ultra - krótkie, t. j. pomiędzy 5—8 m., rozchodzą się prawie prostolinijnie — dlatego wybrany został do tego celu najwyższy i centralnie w stolicy położony gmach „Przezorności”.

Właściciele baszty Cedergrena wygrali proces z adw. Karenem

Sąd Okręgowy w wydziale odwoławczym ogłosił wczoraj wyrok, interesujący całą Warszawę, w procesie telefonicznym adw. Karena z Pol. Akc. Sp. Telefoniczną.

ABC sportowe

„Dąb” i „Śląsk” zawieszono

W związku z pogłoskami na temat zakupu bramkarza Śląska przez klub Dąb, zarząd Ligi zarządził dochodzenie i aż do ukończenia śledztwa postanowił zawiesić oba kluby w prawach członków Ligi PZPN.

Sensacyjne spotkanie

Wioślarzy polskich z węgierskimi

Wioślarzy polskich zelektryzowała wieść, że w przyszłym roku ma się odbyć mecz wioślarski między Polską i Węgrami.

RADJO

Czwartek, dn. 5 listopada 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pl.). 7.25 „Parę informacji”...

Zamiast towaru — dzieci

Wśród licznych sprzedawców, handlujących różnymi towarami, sprzedawanymi z ręcznych wózków panuje ostatnio zaniepokojenie w związku z wiadomościami o zamiarze wprowadzenia przepisów o ograniczeniu handlu okrężnego w stolicy.

Wyjaśnienie

Do jednego ze sprawozdań sądowych, jakie ukazały się na łamach naszego pisma, wkradły się słowa, które mogły być interpretowane niekorzystnie dla p. J. Karczewskiego...

PAPIER pakowy HURT — DETAL — SZPAGAT CZ. SKIBA

Warszawa, Marszałkowska 31 telefon 991-04

Piątek, 6 listopada

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pl.). 7.25 „Parę informacji”...

Wybory w Kole Medyków Narodowcy czy komuniści?

Jak wiadomo, sanacja nie ma obecnie żadnego oparcia wśród młodzieży akademickiej. Odgrywający niegdyś pewną rolę „Legion Młodych” rozleciał się: jedni poszli na lewo i powiększyli szeregi komunistów, drudzy głoszą dziś hasła „skradzione” młodzieży narodowo-radykalnej.

Wyniki gonitw z dnia 1 listopada

GON. 1. Dyst. 2400 m. Nagr. 1000 zł. Płoty. 1) Kropido, 2) Glowacki, 2) Rabus (17,50), 3) Garlacz (13,50), 4) Mitsouco (38), wyc. Muriel, Lakme.

Wydalony urzędnik szantażował Tow. księgarń kolejowych „Ruch”

Na wokandzie XIX oddziału Sądu Grodzkiego znalazł się proces b. kierownika oddziału poznańskiego Tow. Księgarń Kolejowych „Ruch” Witolda Dłuskiego, oskarżonego o szantaż i usiłowanie wymuszenia od „Ruchu” 70.000 zł.

Kronika sportowa

Bokserzy walczą z Danią Pierwsze międzypaństwowe zawody bokserkie Polska — Dania rozegrane zostaną ostatnie w dn. 29 listopada r. b. w miejscowości duńskiej Odense.

Bezrobocie na Olimpijczyku

Prometeuszu! Jakoś nie masz humoru? Tak zostałem bez posady — bez waloru! Niegdyś ceniono promienie gorące — Dziś baterię Centra każdy ma w kieszone.

Ogłoszenia drobne

Emerytura, zasiłki — poinformuje Warszawskie Biuro Powiernicze, Zgoda 6. Złotówka. Jasnowidząca Mira w kuli kryształowej widzi wyraźnie zyciorys człowieka, stan zdrowia. Daje cenę porady i talizmany szczęścia. Nowy Świat 12—12.

KANADYJCZYCY ZNOW PRZEGRYWAJĄ

Kanadyjska drużyna hokeja lodowego, Toronto Dukess rozegrała drugi swój mecz w Anglii, ponownie doznając porażki. Tym razem Kanadyjczycy zostali pokonani przez drużynę Harringay Racers 0:3.

HOLANDIA — NORWEGIA 3:3

W Amsterdamie odbył się międzynarodowy mecz piłkarski Holandia — Norwegia. Spotkanie skończyło się remisem 3:3 (1:0 dla Norwegii). Sędziował Niemiec p. Birlem. Widzów przeszło 30.000.

ODZIAŁ LEKARSKI

Dr med. Miroslaw PRZEDBORSKI CHOROBY WENERYCZNE Al. Jerozolimskie 47 m. 12 P L C I O W E g. 3—9 w. tel. 9-41-82

Roosevelt 308 — Landon 59

Roosevelt ponownie prezydentem

Gończkowska atmosfera. — Liczny udział wyborców

NOWY JORK, 3. 11. We wszystkich biurach wyborczych na terenie całych Stanów Zjednoczonych panuje niezwykle ożywienie. Udział wyborców jest niezwykle liczy. W większych miastach, w szczególności w wschodzie, atmosfera jest gorączkowa. W wielu miejscach doszło do zająć, chociaż władze wydały bardzo surowe zarządzenia w celu zapewnienia spokojnego przebiegu głosowania.

Kawiarnie i bary są zamknięte. Głosowanie odbywa się na ogół biorąc spokojnie, chociaż w biedniejszych dzielnicach Nowego Jorku doszło do kilku miejscach do starć. Policja dokonała licznych aresztowań.

Do poważniejszych zająć doszło w Bonville w stanie Indiana, gdzie został zabity murzyn, a kilka osób odniosło rany. W miejscowości Whitesburg w stanie Kentucky został ranny kulą rewolwerową jeden z członków biura wyborczego.

Przed biurami wyborczymi w Nowym Jorku pomimo wielkiej sprawności organizacji od wczesnych godzin tłoczyli się tłumy głosujących. Do godziny 16-ej większość wyborców oddała już swe głosy.

Prezydent Roosevelt, gubernator Landon oraz republikański kandydat na wiceprezydenta Knox oddali swe głosy rano. Tłumy zebrane przed biurami wyborczymi

zgotowały im długotrwałą owację.

Roosevelt 8:1

NOWY JORK, 3. 11. Według wiadomości Reutera z godz. 16-ej w stanach południowych Roosevelt otrzymuje przynajmniej większość, wyrażając się stosunkiem 8:1 na korzyść Roosevelta.

Bardzo charakterystyczne dla przebiegu obecnych wyborów jest, iż w stanie Kansas, gdzie kandydat republikański Landon jest gubernatorem, prezydent Roosevelt również dotychczas zwycięża.

Obustronny optymizm

NOWY JORK, 3. 11. Prezes narodowej organizacji demokratycznej, na podstawie sprawozdań otrzymanych od przewodniczących 3000 lokalnych komitetów demokratycznych, twierdzi, iż stany rolnicze, okolice górskie i stany nadbrzeżne głosują na Roosevelta. Roosevelt, zdaniem jego, bezwzględnie odniesie zwycięstwo w stanach New Hampshire, Massachusetts i Pensylwanii.

CHICAGO, 3. 11. Prezes narodowej organizacji republikańskiej Hamilton, wygłosił przemówienie przez radio, w którym wyraził przekonanie, że Landon zwycięży. Zdaniem mówcy ma on zapewnioną większość w stanach Nowego Jorku, Massachusetts, New Hampshire, Vermont i Nevada.

NOWY JORK, 3. 11. Według dotychczasowych danych prezy-

dent Roosevelt ma przewagę w stanach, rozporządzających 308 głosami w Kolegium wyborczym. Landon zwycięża w stanach, które będą rozporządzały 59 elektorami.

Nie ulega już najmniejszej wątpliwości, że Roosevelt ponownie zostanie wybrany prezydentem.

Sprostowanie sprostowania

Rozprzeżenie w „Legionie Młodych”

Komendant Główny nie wie co się dzieje w organizacji

W „ABC” z dnia 31/X podaliśmy krótką informację o ukończeniu Legionu Młodych w kierunku Związku Narodowego Pol. Mł. Rad. Cytując urywek z przemówienia przedstawiciela Legionu Młodych na zebraniu tej organizacji na SGGW „Kurier Poranny” z 2 b. m. przyniósł oświadczenie p. Bociańskiego komendanta głównego L. Mł. zaprzeczające prawdziwe podane przez nas informacje.

W związku z tym podajemy list jednego z naszych czytelników:

„Nie należałoby zwracać uwagi na sprostowanie p. Bociańskiego, gdyż jego sens nie godzi w „ABC” podające rzekomo kłamliwe fakty. Czuję się w obowiązku złożenia wyjaśnień.

Po zebraniu Legionu Młodych, kilku kolegów obecnych na zebraniu, poinformowało mnie, że

Przemysł i handel zwiększą świadczenia na bezrobotnych

Tydzień zbiórki ulicznej od 11 — 18 listopada

Dn. 3 listopada r. b. odbyło się posiedzenie wydziału wykonawczego ogólnopolskiego obywatelskiego komitetu pomocy zimowej bezrobotnym.

W sprawozdaniu sekcji finansowej podkreślono, iż sfery przemysłowe i handlowe postanowiły podwyższyć normy świadczeń pieniężnych. Normy po zadeklarowa-

wanej podwyżce przedstawiać się będą następująco:

Przemysł świadczyć będzie w wysokości od 1 do 3 promille od obrotu za r. 1935.

Handel świadczyć będzie według kategorii świadectwa przemysłowego, a więc 1 kat. od 750 do 2.000 zł. Kat. 2 „A” w Warszawie i Ło-

dzi od 100 do 300 zł, w innych miejscowościach od 75 do 150 zł.

Kat. 2 B i 3 w Warszawie i w Łodzi 40 zł, w innych miejscowościach 25 zł.

4 kat. w Warszawie i Łodzi 5 zł, w innych miejscowościach 3 zł. Świadczenia lokalowe ściągane będą za pośrednictwem właścicieli bądź administratorów domów. Pierwsza rata świadczeń od lokalów płatna będzie dn. 1 grudnia rb.

Gen. Litwinowicz zadeklarował jak najwydatniejszy udział wojska, a w szczególności korpusów oficerskich w akcji pomocy zimowej.

Zapowiedziana w ramach akcji pomocy zimowej zbiórka uliczna trwać będzie od dn. 11 do 18 listopada r. b. Zbiórka ta odbywać się będzie na ulicach, w mieszkaniach, teatrach, kinach, kawiarniach i t. d.

(—) T. W.

4 tysiące odznaczonych w dniu święta niepodległości

Ajencja „Press” podaje, że z okazji święta Niepodległości w dniu 11 b. m. nadane będą odznaczenia państwowe o wyjątkowo w tym roku szerokim zasięgu.

Lista odznaczonych obejmuje podobno kilka tysięcy osób, przy czym po raz pierwszy od szeregu lat odznaczenia mają być nadane także ludzom, nie zaliczanym do obozu rządowego. Wśród odznaczonych znaleźć się mają liczniej niż zazwyczaj dziennikarze, w tem również i tacy, któ-

rzy reprezentują tendencje polityczne, przeciwne stosowanemu systemowi rządzenia.

Na liście odznaczonych orderem Polski Odrodzonej, krzyżem i medalem Niepodległości, krzyżem Zasługi (złotym, srebrnym i brązowym) umieszczonych ma być z okazji tegorocznego święta Niepodległości około 4 tysięcy osób. Najwięcej nazwisk znajdzie się na liście odznaczonych krzyżem Zasługi.

Wyrok śmierci w Brzeżanach

Zuchwały zamach na prokuratora

LWÓW, 3. 11. Przed sądem w Brzeżanach toczyła się przez dłuższy czas rozprawa przeciwko 19 ukraińcom, członkom O. U. N., którzy dopuścili się szeregu napadów rabunkowych.

W dniu dzisiejszym po przeprowadzeniu rozprawy ogłoszony został wyrok, mocą którego 2 oskarżeni, a to Iwan Lubomirec i Andrzej Zasidko skazani zostali na karę śmierci z zamianą na dożywotnie więzienie, inni o-

skarżeni na więzienie od 15 lat do 6 miesięcy. Siedmiu oskarżonych uniewinniono.

W ostatnim dniu procesu usiłowali nieznani sprawcy dokonać zamachu na prokuratora oskarżającego w powyższym procesie, p. Alojzego Wierzbickiego. Sprawcy ci wtargnęli na teren zabudowań, w których mieści się mieszkanie prokuratora, skrepowali służącą, ale na szczęście zostali spłoszeni i zbiegli.

Przemówienie min. Grabowskiego na Zjeździe prawników w Katowicach

Jak już donosiliśmy dnia 5 b. m. w czwartek nastąpi otwarcie trzeciego zjazdu prawników polskich. Zgromadzi on około 800 osób ze wszystkich zawodów prawniczych. Zjazd będzie obradował w następujących sekcjach:

1) Prawa państwowego (przewodniczący rektor Uniwersytetu Poznańskiego prof. Peretiatkiewicz), obraduje na tematy: „Sejm i senat w konstytucji polskiej z r. 1935” oraz „Zagadnienie podziału władz w prawie państwowym nowoczesnym”.

2) Prawa administracyjnego (przewodniczący pierwszy prezes N. T. A., Helczyński) obraduje na tematy: „Wytyczne dla prawa administracyjnego w konstytucji polskiej z r. 1935” oraz „Potrzeba uporządkowania i kodyfikacji prawa administracyjnego”.

3) Prawa karnego (przewodniczący pierwszy prokurator Sądu Najwyższego Micheliś) obraduje na tematy: „Ustawy o sędziowski wymiar kary” oraz „Postulaty reformy procesu karnego”.

4) Prawa prywatnego (przewodniczący prezes komisji kodyfikacyjnej Pohorecki) obraduje na tematy: „Odpowiedzialność dziedzicza za długi spadkowe” oraz „Kartele”.

Zjazd budzi szczególne zainteresowanie z uwagi na zapowiedziane przemówienie min. Grabowskiego. Jest wielce charakterystyczne, że nowy minister spra-

wiedliwości, za którego urzędowania dokonano szeregu głośnych posunięć i przesunięć w dziedzinie sądownictwa, nie wypowiedział się jeszcze nigdy na temat swego programu. Ja kłychać mowa katowicka ma być właśnie tą dawno oczekiwaną mową programową i tematem swoim ma wybiec dość daleko poza zagadnienia ściśle prawnicze.

Aresztowanie inspektora P. Z. U. W.

WILNO, 3. 11. W Mołodecznie został aresztowany pod zarzutem nadużyć inspektor powiatowy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, Feliks Banel.

Przed kilku dniami na torze kolejowym koło Mołodeczna, jak donosiliśmy, znaleziono zwłoki poborcy składek ubezpieczeniowych, Leona Matelunasa. Ustalono, że było to samobójstwo, pozostające w związku z nadużyciami w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w Mołodecznie.

Mis'a turecka w Afganistanie

ANKARA, 3. 11. (PAT). Rząd turecki wysłał w końcu b. m. do Afganistanu misję złożoną z oficerów sztabu generalnego, profesorów, inżynierów i techników.

Z ostatniej chwili

Wojska rządowe uciekły z przedmieścia Madrytu

BURGOS, 3. 11. Lotnicy powstańcy, przelatując nad Madrytem zrzucili ułotki zapowiadające bliskie wejście wojsk powstańczych do stolicy. Ludność miasta powinna żywić żadnych obaw, gdyż jedynie przewódcy oporu zostaną surowo ukarani.

Większość umocnionych pozycy-

cyj na przedmieściach Madrytu została przez oddziały rządowe opuszczona. Lotnisko wojsk czerywonych na południe od Albacete zostało zbombardowane. W odcinku Escorial oddziały wojsk rządowych, składający się z 3.000 milicjantów został otoczony i wzięty do niewoli.

Reorganizacja rządu w Austrii

Członkowie Heimwehry ustępują

WIEDEŃ, 3. 11. O późnej godzinie w nocy rozszła się wiadomość o zmianach dokonanych w łonie rządu: kanclerz Schuschnigg przedłożył prezydentowi listę członków zreorganizowanego gabinetu, którą prezydent zaakceptował. Kanclerz Schuschnigg pozostaje nadal na stanowisku kanclerza ministra spraw zagranicznych i ministra obrony krajowej.

Dotychczasowy wicekanclerz, minister bezpieczeństwa oraz minister spraw wewnętrznych Baar - Bahrenfels ustępuje. Na jego miejsce zostaje powołany jako wicekanclerz gen. Huelbert, generalny komendant milicji frontowej.

Minister bezpieczeństwa zostaje dotychczasowy poseł austriacki w Budapeszcie Neustaedter - Sturmer a ministrem spraw wewnętrznych — obecny

minister bez teki Glaise - Horsteman. Stanowisko ministra skarbu po dr. Draklerze, który ustąpił, obejmuje radca senatu Neumayer. Na miejsce ustępującego ministra handlu Stockingera powołano profesora uniwersytetu z Gracu Tauchera. Minister sprawiedliwości Equord Hammerstein ustępuje, a na jego stanowisko zostaje powołany radca dworu oraz radca najwyższego sądu dr. Adolf Pilz. Ustępujący ministrowie byli członkami Heimwehry.

Pogrzeb I. Daszyńskiego

KRAKÓW, 3. 11. Dziś odbył się pogrzeb ś. p. Ign. Daszyńskiego. W uroczystościach pogrzebowych wzięli m. in. udział wojewoda krakowski płk. Gnoiński, delegacja Sejmu z wicemarszałkiem Podoskim na czele, gen. Mond, przewodniczący senatu republiki czechosłowackiej, p. Soukup i cały szereg delegacji różnych organizacji i związków socjalistycznych.

„Dar Pomorza” na Antyllach

Starek szkolny państwowej szkoły morskiej „Dar Pomorza” w drodze swej do Colon (Panama) zawinął dnia 1 listopada r. b. na wyspę św. Tomasza (Antylli).

Po krótkim postoju starek w dniu 4 bież. m. uda się w dalszą drogę do Panamy.

Na statku wszystko w porządku — uczniowie i załoga zdrowi.

Bezczelne ataki na Polskę sowieckich czynników rządowych

MOSKWA, 3. 11. Ostatnio daje się zauważyć w prasie sowieckiej wzrost ataków na Polskę.

Na uwagę zasługują artykuły premiera Ukrainy Lubczyńskiego, „Prawdziwe”, oraz premiera Białorusi Sowieckiej Gołodieda w „Izwestiach”.

Lubczyński w artykule swym mówi o polskich kresach wschodnich jako o kraju okupowanym, zaś Gołodied w artykule na łamach „Izwestii” oświadcza, że Białoruś zachodnia jęczy pod butem faszystów polskich“.

40-godzinny tydzień pracy w kopalniach francuskich

PARYŻ, 3. 11. Od poniedziałku we francuskich kopalniach węgla począł obowiązywać 40-godzinny tydzień pracy.

Nowe przepisy o czasie pracy w kopalniach węglowych przewidują, iż 40 godzinny tydzień pracy zostanie rozdzielony na 5 pełnych 8 godzinnych dni roboczych. Szósty dzień (albo sobota, albo poniedziałek) został przeznaczony na święto dodatkowe. Syndykaty robotnicze opowiedziały się za świętowaniem w poniedziałek.

O ile chodzi o personel urzędniczy, pracujący w zarządach kopalni, czy też w administracji, to

40-godzinny tydzień pracy będzie rozdzielony dla nich na 6 dni roboczych z wolnym po południem w sobotę.

Publicyści gospodarczy przewidują, iż skrócenie czasu pracy w przemyśle węglowym i metalurgicznym, pociągnie za sobą przede wszystkim nową zwyżkę cen. „Le Journal” zapowiada, iż 40-godzinny tydzień pracy spowoduje w przemyśle budowlanym zwyżkę cen 17%, w węglowym 20 proc., drzewnym 15 proc., tekstylnym o 13 proc., drukarskim o 14 proc., transportów miejskich o 17 proc.

Nabywanie świadectw przemysłowych Zarządzenia Ministerstwa Skarbu

Ministerstwo skarbu zarządziło, aby izby skarbowe niezwłocznie zapomocą publicznymi ogłoszeniami ogłosiły termin nabywania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1937. Równocześnie mają być w ogłoszeniach podane ceny świadectw i kart według kategorii i klas miejscowości. Urzędem skarbowym mają być wydane instrukcje, niezbędne do rozpoczęcia i należytego prowadzenia akcji w dawania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

Do ceny świadectw i kart na rok 1937 mają być pobrane dodatki według następujących zasad:

1) dodatki na rzecz samorządu

terytorialnego należy pobrać w wysokości 30%. O ile przed rozpoczęciem wydawania świadectw gmina doniesie izbie skarbowej o uchwaleniu niższej stopy procentowej tych dodatków, wówczas należy pobrać stopę niższą.

2) dodatki na rzecz instytucji samorządu gospodarczego (izby przem.-handlowe, rzemieślnicze, szkoły zawodowe (należy pobrać na całym obszarze państwa w maksymalnej wysokości,

3) na rzecz skarbu państwa ma być pobrany 15-procentowy dodatek do ceny (bez dodatków świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych).

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121, Telefony. 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziele i świąt w godz. 12—13.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 3a. Dział Ogłoszeń i Kantor (prenumerata) — Aleje Jerozolimskie 3a. I piętro, tel. 7-27-33. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Piotrków Trybunalski, Słowackiego 8, tel. 59. Włocławek, Cyganki 24, tel. 136.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miesiąc wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal ty (na wszystkich stronach po 6 szpal): na 1-iej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 150 zł. opisy specjalne — 3 zł., lekar- skie — 30 gr. Nekrologia po 3 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz. duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy. a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Wydział ogłoszeń: Aleje Jerozolimskie 3 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.